

วารสารวิจัย ราชภัฏเชียงใหม่

ประจำปีี่ 11 ฉบับที่ 2 เมษายน - กันยายน 2553

ISSN 1513-8410

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

ประจำปี ที่ 11 ฉบับที่ 2 เมษายน - กันยายน 2553

ISSN 1513-8410

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ศ.ดร.กิตติชัย วัฒนานิก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศ.ดร.มนัส สุวรรณ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.น.สพ.ดร.สุรัชย์ โรจนเสถียร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.โกสุม สายใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ศ.อำนาจ ขนนไทย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร.สินธุ์ สโรบล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รศ.ดร.สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ดร.เฉลิมชัย ไชยชมภู

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.สนธิ สัตโยภาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ดร.เกตุมนี มากมี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.น.สพ.ศุภชัย ศรีวิวงศ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.ศิริพร ปัญญาบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง

อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.ดร.อมรา ทีปะปาล

อดีตคณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บรรณาธิการ

ผศ.มนตรี ศิริจันทร์ชื่น

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ชวิต จิตวิจิตร

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผศ.วิไลลักษณ์ กิตติบุตร

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางวราภรณ์ กิจจันศิริ

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ

นางสุมาลี แก้วไสย

หัวหน้าสำนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา

น.ส.ณัฐธยาน์ สมาเกต

นักวิชาการศึกษา

น.ส.กรทอง ลีสุวรรณ

นักวิชาการวิจัย

น.ส.ศิริพร ริพล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

นายปรัชญา ไชยวงศ์

นักวิชาการคอมพิวเตอร์

น.ส.กรรณิการ์ ช่าง

นักวิชาการเงินและพัสดุ

นายวิชราวุธ สุวรรณคำ

เจ้าหน้าที่ธุรการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์/โทรสาร 0-5388-5950

คำนำ

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นวารสารทางวิชาการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ งานวิจัย งานวิชาการและงานวิทยานิพนธ์ของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และสถาบันการศึกษาอื่นๆ ตลอดจนนักวิจัยทั่วไป มีการพิมพ์เผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ (ประจำเดือนตุลาคม-เดือนมีนาคม และเดือนเมษายน-เดือนกันยายน) ดำเนินการเผยแพร่โดยจัดส่งให้สถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบัน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานการอุดมศึกษา และหน่วยงานวิจัยต่างๆ การตีพิมพ์ต้นฉบับที่เสนอขอลงตีพิมพ์จะต้องไม่เคยลงตีพิมพ์ ในวารสารใดๆ มาก่อนหรือไม่อยู่ระหว่างเสนอขอลงตีพิมพ์ในวารสารอื่น และต้องผ่านการประเมินกลั่นกรองให้ความเห็นและตรวจแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนี้ถือเป็นสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การนำต้นฉบับไปตีพิมพ์ใหม่ต้องได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และเจ้าของต้นฉบับก่อน ผลการวิจัยและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความต่างๆ เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความ ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาดอันเกิดจากเทคนิคการพิมพ์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ขอขอบคุณนักวิจัยทุกท่านที่ส่งบทความวิจัยมาลงในวารสาร และหวังว่าบทความดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อไป

บรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

สารบัญ

- 5 การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1
ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สำหรับครูในโรงเรียนชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่
The Development of Reading and Writing Skill Package for the Students
with Learning Disabilities in First Level Primary Education for the
Teachers in Urban Community Schools in Chiangmai Province
- ดร.เกตุมณี มากมี

- 19 การศึกษาผลการใช้กรณีศึกษาสอนเรื่องเทคนิคการฝึกอบรมในรายวิชาเทคนิค
การฝึกอบรมและการประชุม
The Result of Using a Case Study Approach in Training Techniques,
within Techniques in Training and Conference Course.
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพรรณ บุญมี

- 29 การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต
โดยนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
The Quality of the Educate Evaluation in the Curriculum of Bachelor
of Communication Arts by the Students of Communication Arts,
Faculty of Management Science Chiang Mai Rajabhat University
- ศุภณิษ จันทรสอง

- 39 การใช้วิธีสอนแบบโครงงาน สอนวิชาการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการท่องเที่ยว 2
The Method Teaching by a Project to Teach for Japanese Toursim 2
- วิลาวัณย์ หงษ์อนุรักษ์

- 53 การจัดการความรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์และศักยภาพธุรกิจชุมชน
ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
The Knowledge Management Process to Develop Product Designs
and Analyze Community Business Potential, Luang Nua Community,
Doi-Saket District, Chiang Mai
- ทศนัพร ประภัสสร
-

- 73 การศึกษาเปรียบเทียบคำคุณศัพท์ภาษาจีนกับภาษาไทย
The Comparative Study of Chinese and Thai Adjectives
- หวง หยิงหลี่
-

- 85 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลระดับผู้บริหารศึกษาเฉพาะ
กรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสมุทรปราการ
The Performance Effectiveness of Executive Officers: Case Study
of the Subdistrict Administrative Organizations in Samutprakan
Province
- อรรถสิทธิ์ มณีปุระ
-

- 97 การแปรรูปเยลลี่แห้งจากน้ำใบบัวบกด้วยวิธีอินฟราเรดภายใต้สุญญากาศ
Processing of Dried Jelly from Pennywort Juice by Vacuum Infrared
- จินตนาพร สังข์คำ, อรุณี อภิชาติสร้างгур และเกตุการ ดาจันทา
-

- 107 คุณภาพของชาใบบัวบกที่ทำแห้งโดยเครื่องอบแบบอินฟราเรดภายใต้สุญญากาศ
Quality of Pennywort Tea Dehydrated by Vacuum Infrared Dryer
- จรรยา โทะนานบุตร, อรุณี อภิชาติสร้างгур และสัธิระ หิรัญ

การจัดการความรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์
และศักยภาพธุรกิจชุมชน ตำบลลวงเหนือ
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

The Knowledge Management Process to Develop Product Designs
and Analyze Community Business Potential, Luang Nua
Community, Doi-Saket District, Chiang Mai

ทัศนีย์พร ประภัสสร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประจำปี 11 ฉบับที่ 2 เมษายน - กันยายน 2553

RAJABHAT CHIANGMAI

Research Journal

การจัดการความรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์และศักยภาพธุรกิจชุมชน ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

The Knowledge Management Process to Develop Product
Designs and Analyze Community Business Potential, Luang
Nua Community, Doi-Saket District, Chiang Mai

ทัศนพร ประภัสสร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของกลุ่มอาชีพต่างๆ ในการพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ การศึกษาศักยภาพของธุรกิจชุมชน และเพื่อศึกษากลวิธีในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนในการผลิต ทัศนคติ สภาพแวดล้อม ต้นทุนทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบของผลิตภัณฑ์ รวมถึงเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพด้านการตลาด และการดำเนินงานด้านธุรกิจของกลุ่มอาชีพในชุมชนบนฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อพัฒนาชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืนด้วยกระบวนการการจัดการความรู้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานกันระหว่าง วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพกับวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

ผลจากการวิจัยทำให้ได้โครงการการจัดการความรู้เพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพในด้านการพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสินค้าชุมชน และพบว่าชุมชนมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจบนฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกของกลุ่มอาชีพมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และมีความพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นต่อไปด้วยความภาคภูมิใจ

ผลการวิจัยโดยใช้กระบวนการการจัดการความรู้ พบว่า สมาชิกในกลุ่มอาชีพทุกกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาประสิทธิภาพและศักยภาพในการปฏิบัติงานของตนเพิ่มขึ้น มีการบันทึกองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ในรูปเอกสาร และวีซีดี เพื่อใช้เป็นเรื่องเล่าในการจัดการความรู้ต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มอาชีพมีการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันโดยร่วมกับเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ทำงานวิจัยในชุมชนซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงที่นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการเรียน การทำงาน และการพัฒนาหมู่บ้านของตน

ข้อเสนอของการวิจัย คือ การพัฒนากลุ่มอาชีพในด้านใดก็ตามจะต้องมีการวางแผนร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกขั้นตอน โดยเฉพาะกับผู้นำชุมชนและผู้บริหารในองค์กรต่างๆ ของชุมชน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมพลังในการพัฒนากลุ่มอาชีพให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ก่อนการดำเนินการวิจัยจะต้องเตรียมความพร้อมโดยการให้ความรู้ในการจัดการความรู้ก่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน สำหรับโจทย์วิจัยที่ควรจะศึกษาต่อเนื่อง คือ 1) การวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมด้านการพัฒนารูปแบบของการจัดการความรู้ในชุมชน 2) การวิจัยและพัฒนารูปแบบในการส่งเสริมอาชีพสำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 3) การวิจัยโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อนำองค์ความรู้ของชุมชนมาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และ 4) การวิจัยติดตามประเมินโครงการด้านการพัฒนากลุ่มอาชีพของชุมชนโดยองค์กรชุมชน

Abstract

The objectives of the research are: 1) to study the community's needs in term of product design 2) to find out the community potential in running community business 3) to study the product design techniques: the steps, the attitude, the environment and community capital which effect the designs. Moreover, the marketing and running-business process which based on the sufficient economy theory of the King Rama IX are analyzed. The Knowledge management process along with the Participatory Action Research and the Qualitative Research are used to find out the research results.

The findings are that the community can work on the 9 projects to develop their own product design to reach the community product standard, the community potential in running business based on the sufficient economy theory are acceptable. Besides, it is found that the members of the community business gain the effectiveness to develop their own potential in running business and designing the products and are proud to pass on those to the next generations.

From the Knowledge management process, it is found that the members of the community business are eager to develop their own potential in running business and designing the products. They also record their knowledge and wisdom in the form of booklets and CD in order to pass on their success. In tern of the business competition, they build an outside business cluster and start Baan Luang-Nua community business enterprise at Moo 7. These are the good example for Chiang Mai Rajabhat University students to learn from and to use the community as their classroom.

The suggestion on conducting research in the community is that any development process on community must be planned in every step, especially with the participation of every community leader in order to gain the good understanding. The recommendations on the further studies are: 1) the different pattern of knowledge management in the community 2) the pattern of career support by the local administrative organization 3) the knowledge management on of local wisdom to construct local community curriculum, and 4) the project evaluation on community educational management by own community.

บทนำ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เป็นปรัชญาที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ ในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปบนทางสายกลาง ทั้งนี้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และไม่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียง ต้องเป็นไปอย่างมีเหตุและผล โดยคำนึงถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมต่อการรองรับผลกระทบใดๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยต้องตั้งอยู่บนเงื่อนไข 2 ประการ ได้แก่ เงื่อนไขความรอบรู้ รอบคอบ คือ นำวิชาการต่างๆ มาประกอบกันอย่างเหมาะสมรอบด้านในการวางแผนงาน และเงื่อนไขคุณธรรม คือ ตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและความพากเพียรในการดำเนินชีวิต จะเห็นได้ว่าพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีมานานแล้วและทุกคนพร้อมปฏิบัติตามจนถึงทุกวันนี้

จากแนวพระราชดำริดังกล่าวส่งผลให้เกิดความสอดคล้องในนโยบายของรัฐบาลโดยรัฐบาลได้ประกาศนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นยุทธศาสตร์ตามแผนบริหารราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2548-2551) ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนและสำคัญยิ่งของชาติ และให้ทุกส่วนราชการได้น้อมนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นยุทธศาสตร์ในการทำสงครามกับความยากจน และ พล.อ.อ.คงศักดิ์ วันทนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็ได้ประกาศนโยบายเน้นหนักเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2549 โดยมอบหมายให้ทุกจังหวัดผลักดันและขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอย่างกว้างขวาง โดยภายในปี 2549 ตั้งเป้าหมายให้เกิดหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5,000 หมู่บ้าน ส่วนในปี 2550 กำหนดให้ร้อยละ 50 ของหมู่บ้านทั่วประเทศเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และภายในปี 2551 ให้ทุกหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และได้กำหนดลักษณะกิจกรรมของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเกณฑ์ไว้ว่าจะต้องประกอบด้วย การลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ การออม การดำรงชีวิตด้วยหลักคุณธรรม จริยธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และจากการกำหนดลักษณะของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวส่งผลให้แต่ละหมู่บ้านมีการทำกิจกรรมเพิ่มรายได้ในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชนขึ้นเป็นจำนวนมากด้วย ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการทำกิจกรรมหัตถกรรมมากที่สุด มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาจนได้มาตรฐานหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นจำนวนถึง 640 รายการ (ไทยตำบลคอตคอม, 2550) โดยส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าด้านหัตถกรรม ที่เกิดขึ้นในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีการพัฒนาสินค้าอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่ดีอันจะนำไปสู่การตลาดทั้งในและต่างประเทศที่ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการส่งเสริมกิจกรรมดังกล่าวของรัฐบาลทำให้เกิดการตั้งกลุ่มผู้ผลิตสินค้าอย่างมากมายเพื่อขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลส่งผลให้มีการผลิตสินค้าตามกันจนล้นตลาด และเกิดการแข่งขันกันด้านการตลาดอย่างรุนแรง สินค้าบางชนิดได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคเป็นอย่างดี และติดตลาด แต่สินค้าบางชนิดไม่เป็นที่นิยม และบางครั้งหาตลาดไม่ได้ทำให้ผู้ผลิตขาดทุน ประสบความล้มเหลวในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาและพัฒนากลุ่มผู้ผลิตสินค้าดังกล่าวให้มีการจัดการความรู้ตามแนวพระราชดำริ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์และวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจชุมชนในตำบลลงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และศักยภาพชุมชน รวมถึงวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจชุมชนด้านการจัดการการตลาด และด้านการดำเนินงานการผลิต
2. เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ในด้านแนวคิด กลวิธีในการออกแบบ ขั้นตอนในการผลิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน ทัศนคติ สภาพแวดล้อม และต้นทุนทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์
3. เพื่อจัดการความรู้ด้านการออกแบบและการพัฒนาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ของชุมชน และนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอนนักศึกษาสาขาวิชาศิลปกรรม และนักศึกษาสาขาอื่นๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเป็นผู้ให้คำปรึกษา
4. เพื่อจัดการความรู้ และจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดจุดเน้นที่การยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการพัฒนาชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้กลวิธีจัดการความรู้ ในการพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจชุมชนตำบลลงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่พื้นที่ ตำบลลงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ กลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มธุรกิจชุมชนของ ตำบลลงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้
 - 1) ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไม้รูปสัตว์ต่างๆ
 - 2) ผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนและตุ๊กตาดัดต่อลาย
 - 3) ผลิตภัณฑ์กระดาษสา และดอกไม้กระดาษสา
 - 4) ผลิตภัณฑ์โคมไฟเส้นด้ายชนิดต่างๆ
 - 5) ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือแบบไทลื้อ
 - 6) ผลิตภัณฑ์ข้าวแคบไทลื้อ
 - 7) ผลิตภัณฑ์ผ้ามา่น

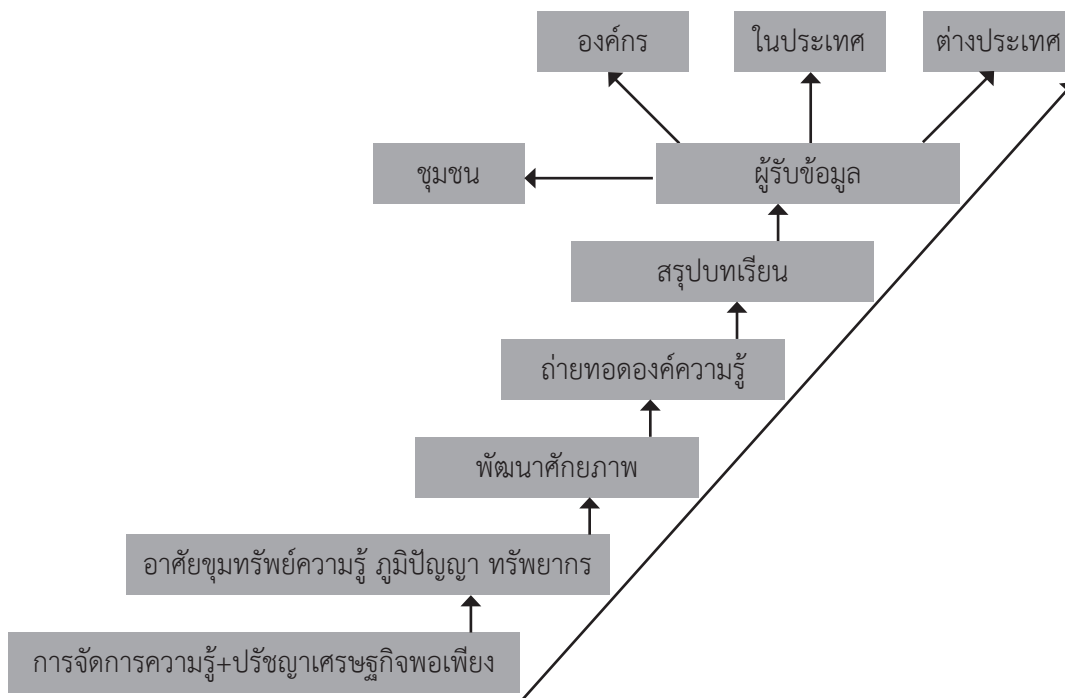
คำสำคัญ (key words)

- การจัดการความรู้
- หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- การพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์
- ศักยภาพการดำเนินธุรกิจ

โจทย์วิจัย (Research questions)

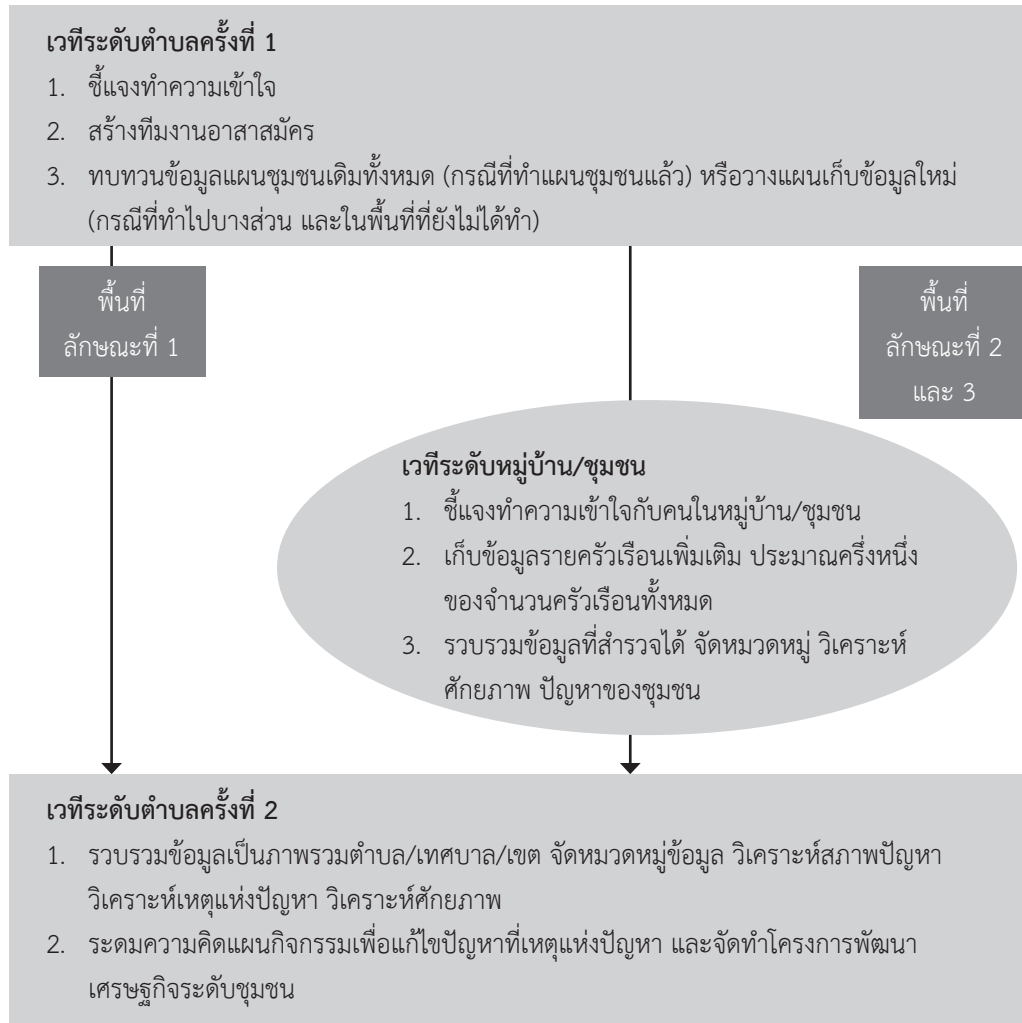
1. การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีแนวคิดและรูปแบบอย่างไร
2. กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มธุรกิจชุมชน มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 แนวทางการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนา

ที่มา : อัญชลี โสมดี, (2550)

แผนภูมิที่ 2 แนวทางการจัดกระบวนการทำแผนชุมชน
(ที่มา : คู่มือวิทยากร, 2545, หน้า 15)

สมมติฐานของการวิจัย

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจชุมชน ตำบลลวงเหนือ อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีสมมติฐานของการวิจัย คือ

1. การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีความสวยงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย และทันยุค ทันสมัยอยู่เสมอ
2. องค์ความรู้ในการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการการตลาด และด้านการผลิตของกลุ่มอาชีพ และธุรกิจ ชุมชนเป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในตำบลลวงเหนือ อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

ระเบียบวิธีวิจัยและวิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied research) ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

1. จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการโดยทำความเข้าใจระหว่างนักวิจัยกับนักวิจัยท้องถิ่น ผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ทำงานอยู่ในที่ว่าการอำเภอคอยสะแก ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ ตำบลเชิงดอย ตำบลตลาดใหญ่ ตำบลแม่คือ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มผลิตภัณฑ์ ผู้นำกลุ่มด้านการจัดการการตลาดและการเงิน กลุ่มสหกรณ์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน
2. ทบทวนวิจัยในพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจในการทำวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตกลงร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น อันเป็นแนวทางอันหนึ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)
3. ดำเนินการตามกลยุทธ์ของแผนงานวิจัยมุ่งการจัดการความรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนของงานวิจัย และประสานผลการวิจัยที่สำเร็จเข้าสู่แผนพัฒนาของตำบล และยุทธศาสตร์จังหวัด เพื่อเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนอย่างยั่งยืน

1. การจัดการความรู้ และการเรียนรู้

- 1) ศึกษาบริบทศักยภาพของชุมชน และปัญหาความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นของธุรกิจชุมชนลงเหนือ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่
- 2) จัดการความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ทักษะคนดี สภาพแวดล้อม ต้นทุนทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์
- 3) วิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการตลาด การผลิต และการดำเนินงานด้านธุรกิจ
- 4) พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) ซึ่งได้แก่แนวคิดในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม
- 5) บูรณาการการเรียนรู้ของนักศึกษาเข้าร่วมกับชุมชนในการพัฒนา

2. การพัฒนา

- 1) จัดการเรียนรู้ ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้านรูปแบบแนวความคิด กลวิธีการออกแบบขั้นตอนการผลิต และนวัตกรรมใหม่
- 2) จัดการเรียนรู้ในด้านการจัดการ การผลิต การตลาด การบัญชี การดำเนินงานด้านธุรกิจชุมชน
- 3) ใช้เครื่องมือประชาสังคม ทำให้ชุมชนมีการรวมกลุ่ม มีการสร้างเครือข่ายในตัวเอง
- 4) ประสานสถาบันที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ใกล้เคียงกัน มาร่วมดำเนินกิจการ (Geographical Proximity) มีความร่วมมือ เกื้อหนุน เชื่อมโยงและเสริมกิจการซึ่งกันและกันอย่างครบวงจร (Commonality & Complementarity)
- 5) ให้ความรู้เรื่องการจดสิทธิบัตร ว่ามีประโยชน์ต่อการทำผลิตภัณฑ์ป้องกันการลอกเลียนแบบ หรือนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง

วิธีการประมวลผลและสังเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลและสังเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้ คือ จัดเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึก อัดเสียงในเทปบันทึกการถ่ายภาพ และนำข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคม การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การศึกษาเอกสาร และการลงมือปฏิบัติจริงตามกำหนดในโครงร่างการดำเนินงาน นำมาสรุปเป็นการพรรณนาความตามระยะการวางแผน

ดำเนินงานร่วมกัน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุงใหม่ให้ถูกต้องสมบูรณ์ (Act) ซึ่งการดำเนินการในรูปแบบ PDCA นี้ได้ดำเนินการหมุนเวียนไปจนกระทั่งบรรลุผลของการศึกษา และวิเคราะห์ ศักยภาพ ตลอดจนการประมวลผลจากการทดลองนำผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาออกจำหน่าย

คำนิยามศัพท์

การพัฒนาสินค้าท้องถิ่น หมายถึง การพัฒนาสินค้าอาหารแปรรูป ของ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ปรับเปลี่ยนมาจากคำว่า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เป็น ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. **ผลิตภัณฑ์ชุมชน** คือ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยกลุ่มชุมชน อาทิ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี กลุ่มอาชีพ เป็นต้น ซึ่งไม่ จำเป็นว่าหนึ่งตำบลต้องมีหนึ่งผลิตภัณฑ์ อาจเป็นหลายชุมชนหรือเครือข่าย และไม่จำเป็นต้องอยู่ในจังหวัดหรือภาค เดียวกัน

2. **ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น** คือ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยผู้ประกอบการรายเดียว และเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด กลาง และขนาดย่อม (SMEs) อาทิ ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เป็นต้น

โครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” แนวคิด “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เป็นแนวคิดที่ต้องการให้แต่ละ หมู่บ้านมีผลิตภัณฑ์หลัก 1 ประการ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบ ทรัพยากรในท้องถิ่น และถือว่าเป็นการสร้าง เศรษฐกิจชุมชนให้เกิดขึ้น รวมถึงเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจาก พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ หมายถึง การร่วมกันออกแบบบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ และนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ และมีการนำไปทดลองขายในตลาดสินค้า

ศักยภาพของกลุ่มอาชีพ และกลุ่มธุรกิจชุมชน หมายถึง ศักยภาพด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน และ ด้านการตลาดของกลุ่มผู้ผลิต

ระยะเวลาที่ใช้

จำนวน 18 เดือน (ธันวาคม 2550-พฤษภาคม 2551)

ผลที่ได้จากการวิจัย

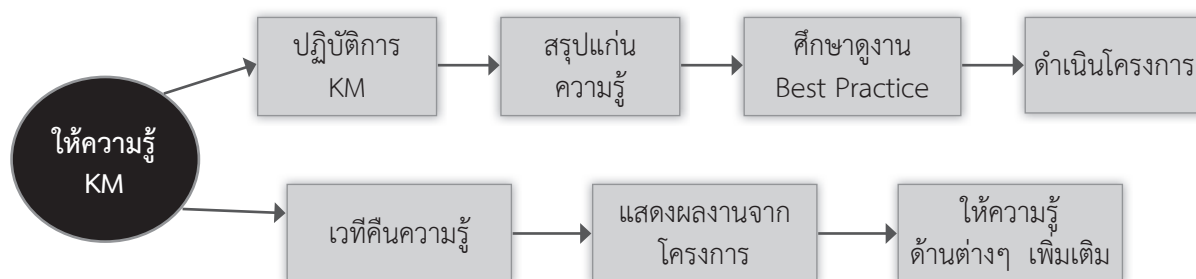
จากการศึกษาเรื่อง “การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจ ชุมชน ตำบลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่” (Knowledge Management Process to Develop Product Designs and Analyze Community Business Potentiality, Luang Nua Community, Doi Saket District, Chiang Mai) โดยศึกษากลุ่มอาชีพจำนวน 7 กลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่า การที่จะพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ ให้มีคุณภาพที่ดีมีจุดเด่น และยังสามารถเพิ่มมูลค่าให้สินค้า เป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของท้องตลาด จำเป็น

จะต้องมีการศึกษาศักยภาพ ความเข้มแข็งของกลุ่ม การให้ความรู้ และแนะนำแนวทางให้แก่กลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่มผลิตภัณฑ์ โดยให้ความรู้ในด้านแนวคิดการจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) เพื่อสร้างความมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการใช้แนวคิด หรือก็คือการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นกับกลุ่มทั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ โดยการพัฒนาและการให้ความสำคัญต่อการสร้างศักยภาพในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่ ตัวผู้ประกอบการ สมาชิกกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิต รวมไปถึงความต้องการของลูกค้า สุดท้ายแนวคิดที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คือ แนวทางการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Product Champion) ซึ่งเป็นแนวคิดของคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ ที่ต้องการส่งเสริม และสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานในทุกๆ ด้าน และสามารถส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ได้ และเป็นแนวทางที่จะเชื่อมโยงมาตรฐานสินค้าจากระดับภูมิภาคสู่สากล ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลตามสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีความสวยงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย และทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ

ในการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการความรู้ส่งผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน ให้มีความสวยงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย และทันยุคทันสมัยได้จริง โดยกลุ่มผู้ผลิตมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากต้นแบบ และผู้ผลิตรายอื่นๆ ทำให้เกิดโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น ประกอบกับตัวผู้ผลิตเองมีทักษะทางการออกแบบ และการพัฒนาอยู่แล้ว จึงทำให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ บางรายได้รับรางวัลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ด้วย ผู้วิจัยจึงสรุปรูปแบบการจัดการความรู้ของธุรกิจชุมชน ตำบลบ้านลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

รูปแบบการจัดการความรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์ของ ตำบลลวงเหนือ

1.1 ผลที่ได้รับจากการศึกษา

1) ด้านผลผลิตทราบถึงปัญหา ความต้องการ ความเป็นมาของการผลิตสินค้า งานหัตถกรรมของชุมชน ทูทางธรรมชาติ ได้แก่ทรัพยากร ทูทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ผลผลิตทางปัญญาที่สั่งสมมาตั้งแต่บรรพบุรุษ สำหรับภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆ มากมาย มีต้นทุนที่พร้อมอยู่แล้ว ได้แก่ทุนทางสังคม คือผู้คนในชุมชนมีความสามารถ ด้านงานหัตถกรรมต่างๆ มีงานฝีมือที่มีชื่อเสียง และหัตถกรรมด้านต่างๆ อีกมากมาย นอกจากนี้สังคมในชนบท มีวัฒนธรรมแบบเครือญาติ มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผลิตผลงานด้วยกัน โดยการสืบทอดงานหัตถกรรมให้กับลูกหลานและเครือญาติ คนบ้านใกล้เคียงต่างพึ่งพิงอิงกัน ทุนทางโคตรทรัพย์เป็นทุนที่สั่งสมมาด้วยวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน

2) การทดลองปฏิบัติการออกแบบเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยและนักศึกษาสาขาวิชาศิลปกรรม ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์ของชุมชน และได้ร่วมกันทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยหัวหน้าโครงการวิจัย ซึ่งเป็นผู้สอนด้านการออกแบบอยู่แล้ว ได้ควบคุมดูแลเรื่องการออกแบบ และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้กับนักศึกษา

สาขาวิชาศิลปกรรมชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ทำการออกแบบให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตามความสนใจ ซึ่งได้รับความพึงพอใจจากกลุ่มอาชีพมาก เนื่องจากกลุ่มอาชีพได้เห็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตน

3) ได้องค์ความรู้ กลวิธีในการผลิต การจัดจำหน่าย และการพัฒนาสินค้า เมื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยยึดหลักเกณฑ์ การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นการยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาจุดบกพร่องต่างๆ ที่ตั้งไว้ตามเกณฑ์ และมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันต่อไปในอนาคต

4) จากการร่วมคิดร่วมทำ ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนเป็นการแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง

1.2 ผลที่ได้จากกระบวนการวิจัย

ผลที่ได้จากการเรียนรู้ในกระบวนการจัดเวทีเพื่อแก้ไขปัญหา ด้านการประกอบอาชีพแต่ละครั้ง มีข้อสังเกตดังนี้ การทำงาน การร่วมเก็บข้อมูล การร่วมวิเคราะห์ข้อมูล การร่วมจัดทำแผนงานโครงการ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย เกิดองค์ความรู้ในเชิงบูรณาการ การทำแผนที่ใช้ข้อมูล ใช้สภาพจริงของพื้นที่เป็นตัวกำหนดทิศทางของแผนเป็นทิศทางที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มบทบาทของสมาชิกในกลุ่มอาชีพต่างๆ จากการเข้ากลุ่มเพื่อร่วมผลิต มาเป็นการร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ก่อให้เกิดวิถีทางในการพัฒนา กลุ่มธุรกิจชุมชน ทั้งในแง่มุมมองของการออกแบบ การผลิต การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ และการตลาด ทั้งยังสามารถเป็นฐานข้อมูลเรื่องราว และทำให้เกิดความเชื่อถือแก่หน่วยงานต่างๆ ภายนอกชุมชนเพื่อเป็นตัวช่วยให้ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ อยากเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนากลุ่มตามที่หน่วยงานนั้นๆ ให้ความสนใจที่จะเข้ามาเสริมต่อไป

1.3 ผลที่ได้จากกระบวนการจัดการศึกษาดูงาน การอบรมสัมมนา และการจัดนิทรรศการ ทำให้ได้ องค์ความรู้ต่างๆ ดังนี้

1) การศึกษาดูงานออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ชุมชนประสบอยู่ได้แก่ ปัญหาผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่ทำซ้ำๆ กัน มีการลอกเลียนแบบกันเป็นจำนวนมาก เนื่องจากยังขาดความรู้ด้านการออกแบบ อีกทั้งยังขาดแรงงานที่มีทักษะเฉพาะด้าน

2) การบริหารจัดการกลุ่มต้องให้เข้มแข็งด้วยการรวมกลุ่มที่ยั่งยืนเพื่อให้ธุรกิจชุมชนยั่งยืนด้วย ซึ่งทุกกลุ่มอาชีพจะต้องนำมาพัฒนาพัฒนาของตนเอง ต่อไป

3) ปริมาณการผลิตที่ต้องเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

4) การศึกษาดูงานสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ถนนทุ่งโฮเต็ล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และกลุ่มอาชีพที่ประสบผลสำเร็จ ด้านการจัดตกแต่งร้าน การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทำให้กลุ่มอาชีพเกิดแรงบันดาลใจสร้างแนวทางการพัฒนาพัฒนาของตนเอง

สรุปผลการค้นพบ ที่ได้หลังจากการศึกษาดูงานทั้งหมดนี้ คือ กลุ่มอาชีพได้องค์ความรู้ต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาในส่วนต่างๆ ได้ เนื่องจากมีเวลาจำกัดควรไปดูเพิ่มอีกตามแหล่งประกอบการ แหล่งผลิตหลายอาชีพ เพื่อศึกษา กลวิธีผลิต การจัดการในด้านธุรกิจและการตลาด จึงได้เสนอให้มีการศึกษาดูงานเข้าไปในแผน โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับเข้าเป็นแผนปีงบประมาณต่อไป และนับเป็นนโยบายที่ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาการผลิต การตลาด การมีรายได้ การมีงานทำ ซึ่งเป็นปัญหาด้านการประกอบอาชีพ จึงเน้นการใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงาน การจัดฝึกอบรม การสัมมนา พัฒนาผลิตภัณฑ์ การผลิต และการตลาด การส่งเสริมการจำหน่าย

การเชิญบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญมาร่วมเป็นที่ปรึกษา น่าจะเป็นกลวิธีที่ใช้ได้ เหมาะสมอีกแบบหนึ่ง กล่าวคือ ทั้งเป็นวิทยากรจัดฝึก การปฏิบัติแก่ชาวบ้าน แล้วขณะที่อยู่ร่วมทำร่วมคงจะคิดหาหนทาง การดำเนินงานอื่นนอกเหนือจากเรื่องที่ดำเนินงานโดยตรงอยู่อีกด้วย ซึ่งการจัดฝึกอบรมจากผลที่ได้เชิญ

วิทยาการเพื่อที่จะฝึกอบรมด้านทฤษฎีเบื้องต้น หลักการออกแบบเบื้องต้น หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ทำให้ชาวบ้านเข้าใจถึงหลักทฤษฎีต่างๆ เพื่อนำไปปรับใช้กับงานออกแบบผลิตภัณฑ์ของตน

1.4 ผลที่ได้จากการลองผลิตลงจากการปฏิบัติการจริง บทเรียน ประสบการณ์ และการหาทางเลือกใหม่

ในส่วนนี้เป็นผลจากการศึกษา กระบวนการ วิธีการ และผลที่ได้รับจากการจัดเวที มีข้อค้นพบซึ่งรวบรวมเป็นองค์ความรู้ต่างๆ ที่ได้รับการดำเนินการกิจกรรม ดังนี้

1) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ได้รับทราบข้อมูล บริบทชุมชน บริบทคนจน ที่เป็นจริงแบบใกล้ชิด การตระหนักถึงข้อเท็จจริง ปัญหา ทำให้จึงใจที่จะคิดพัฒนากลุ่มคน ที่ควรจะได้รับการพัฒนาศักยภาพภูมิปัญญาของชาวบ้าน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความเข้าใจในศักดิ์ศรี ความสามารถ และคิดร่วม ทำร่วม กับชาวบ้าน ในชุมชน การร่วมเวทีวิเคราะห์ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความเข้าใจสภาพชุมชน และเป็นแกนนำในการคิดแผนโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คาดว่าแผนการใช้งบประมาณน่าจะมีประสิทธิภาพสูง การปรับทิศทาง การทำงานที่มุ่งสนองชนชั้นสูงที่มีอำนาจและกลุ่มเครือข่าย สู่การกระจายประโยชน์สนองคนจนที่ด้อยโอกาส หรือชาวบ้านส่วนใหญ่ในชุมชนมากขึ้น ข้อเสนอของความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชาวบ้านทั่วไป ในชุมชน มีความสัมพันธ์ดีขึ้น ใกล้ชิดกันขึ้น ในแง่ของการคิดแผนงาน โครงการ และการเข้าใจรับรู้ซึ่งกันและกัน ด้านปัญหา ความต้องการของชุมชน และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ได้ข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1) ได้เรียนรู้บริบทชุมชน และการประกอบอาชีพด้านงานหัตถกรรมของชุมชน ความยากจน ศักยภาพของชุมชน

1.2) ได้ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา อุปสรรคระหว่างการดำเนินงานได้ประสบการณ์ในการประสานงาน ภาคปฏิบัติจริงในสนามจริง

1.3) ได้เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนา ด้วยกระบวนการวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทำให้รู้จักวิธีการปรับตัว ให้เข้ากับบริบทของสังคมชุมชน และบริบทของกลุ่มอาชีพของหน่วยงานภาคีต่างๆ ผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4) ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มอาชีพ และชุมชน

1.5) ได้ค้นพบว่าการจะรวมกลุ่มคนได้นั้น ต้องมีบุคคลที่เป็นแกนนำที่เขาไว้วางใจได้ และพึงพาได้ มีอุดมการณ์ เสียสละ ดูแลทุกข์สุขของประชาชน เพื่อชุมชนที่มั่นคง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน ครูที่เกษียณอายุราชการแล้ว เจ้าของอาวาสที่ชาวบ้านนับถือ

1.6) ได้ใช้งานวิจัย เป็นจุดรวมของการปฏิบัติการพัฒนาร่วมของชาวบ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคีต่างๆ ทุกหน่วยงาน และประชาคมทุกระดับมีโอกาสร่วมรับผิชอบ การแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกัน

2) **กลุ่มอาชีพงานหัตถกรรมที่ทำการศึกษา** หลังจากคณะวิจัยได้จัดการอบรมให้ความรู้ด้านการออกแบบ ด้วยวิธีการต่างๆ พบว่า วิธีคิด วิธีปฏิบัติเป็นกุญแจสำคัญที่จะไขเข้าสู่ประตูแห่งการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในวิถีชีวิตของชุมชน ซึ่งหมายรวมถึง ปัญหาการประกอบอาชีพ และปัญหาความต้องการในการประกอบอาชีพงานหัตถกรรม และพบว่า การทำงานหัตถกรรมควรมีการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น พัฒนาด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญมาก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านการออกแบบ ซึ่งรูปแบบของผลิตภัณฑ์เป็นหัวใจสำคัญของสินค้า เพราะเป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อ นอกจากนั้นยังได้พาไปศึกษานอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการออกแบบจากแหล่งเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรง ทำให้เข้าใจวิธีการออกแบบมากขึ้น และยังมีการให้ความรู้ด้านการจัดการการตลาด ทำให้กลุ่มอาชีพมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ได้ทราบปัญหา สาเหตุและรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของโครงการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน คิดลูกชิ้นสู้ มันใจจะปรับเปลี่ยนพัฒนาวิธีคิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีปฏิบัติ รวมพลัง ไม่อยู่นิ่งเฉย ท้อแท้แบบเดิม มีการสร้างแนวทางแก้ไขที่สาเหตุ มองเห็นภาพรวมของทิศทางที่จะแก้ไขปัญหาด้านการประกอบอาชีพ

ให้มันคงยิ่งขึ้นได้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ข้อจำกัดของตนเอง ทราบศักยภาพ ภูมิปัญญา ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนที่เป็นแนวทางให้เกิดโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปโดยใช้กระบวนการคิดร่วม ทำร่วม สรุบทบทเรียนร่วมกัน

สามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางใหม่ๆ ในด้านกลวิธี การผลิต การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ การจำหน่าย ภูมิปัญญาของตนเองในฐานะสมาชิกของชุมชน ที่จะเขียนโครงการ เพื่อขอใช้งบประมาณ โดยรู้จักการเชื่อมโยงประเด็นปัญหาความต้องการของตนเข้าสู่แผนของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สังคมใหม่ สังคมแห่งการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีระบบการทำงานร่วมกันของผู้ที่มีความสามารถแตกต่างกันและมีการประสานงานกัน มีการขยายตัวแตกกลุ่มย่อยออกไปอีก และรวมหลายกลุ่มเข้าเป็นเครือข่าย ระหว่างกลุ่มที่แตกต่างกันสาขาอาชีพกัน สามารถเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายได้ โดยตั้งกลุ่มย่อยแยกออกมา คิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่เช่น โคมล้านนาแบบใหม่ โคมไฟแบบตั้งโต๊ะ เครื่องแต่งกายแบบใหม่ การออกแบบเดินเส้นลวดลายแนวใหม่ การออกแบบกรอบรูปแนวใหม่ เป็นต้น ได้ทดลองการผลิตรูปแบบใหม่ และทดลองตลาดใหม่ และได้องค์ความรู้ในการบริหารจัดการเครือข่ายที่สร้างขึ้นใหม่ เช่น การเพิ่มกลวิธีการผลิต ความโปร่งใสตรวจสอบได้ และการจัดระบบข่าวสารข้อมูล

3) ภาคี (ผู้มีส่วนร่วม) หน่วยงานองค์กรอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน ได้ทราบสภาพปัญหาความต้องการและข้อมูลชุมชน และกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์หัตถกรรม และยังได้จัดกิจกรรมโดยเฉพาะทางด้านการฝึกอบรม การสาธิต การแสดงสินค้า ได้ลูกค้า หรือประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ตรงกับกิจกรรมตามความถนัดของหน่วยงานในอนาคต น่าจะเป็นการปรับแผนโครงการหน่วยงานให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน กลุ่มอาชีพ และระยะเวลา

ข้อสังเกต นักวิจัย ควรระมัดระวังที่จะดำเนินกิจกรรมไม่ให้ซ้ำซ้อนกับหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นที่มีหน้าที่นั้นอยู่แล้ว เช่นการส่งเสริมการขาย การหาตลาด ให้แก่ผลผลิตที่ผลิตขึ้นมา และควรระมัดระวังการส่งเสริมการผลิตสินค้าใหม่โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดซึ่งทำให้หลายกลุ่มหลายชุมชนมุ่งผลิตของสิ่งเดียวกันทำให้สินค้าราคาต่ำลงและขายไม่ออก สถานการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่าในสังคมไทย นอกจากนี้ นักวิจัย ไม่ควรเข้าร่วมปฏิบัติการให้แก่ชุมชนอย่างเบ็ดเสร็จ จนทำให้กลุ่มอาชีพไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้เมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัย นักวิจัยควรพยายามสรุบทบทเรียนให้เป็นเสมือนคู่มือการดำเนินงานต่อไปในอนาคตของพื้นที่เดิม และพื้นที่อื่นในสภาพทางกายภาพ และวัฒนธรรมที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และควรสรุปหาหนทางทางการฝึกสร้างตัวแทนขึ้นในพื้นที่ตำบลต่างๆ ให้สามารถดำเนินการอย่างเดียวกันในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความมั่นคงของทุกฝ่าย ความมั่นใจในพลังความคิด พลังกาย ภูมิปัญญา ศักยภาพของคนในชุมชนในการพัฒนาตัวเอง

2. องค์ความรู้ในการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการ การตลาด และด้านการผลิต ของกลุ่มอาชีพ และธุรกิจชุมชนเป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ในด้านที่กล่าวข้างต้นโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเกณฑ์การวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการจัดการ และการตลาด

จากการศึกษา กลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่าสถานที่ตั้ง ที่มาของวัตถุดิบ รูปแบบ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ และขั้นตอนในการผลิต เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำการพัฒนาให้มากที่สุด เพราะสิ่งเหล่านี้จัดว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และบ่งบอกถึงความสามารถทางศักยภาพที่ดีของกลุ่มผลิตภัณฑ์นั้นๆ ในที่นี้จะสรุป และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ประเภทของกลุ่มธุรกิจชุมชน

ในแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์ มีรายละเอียด และจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน ประกอบไปด้วยกลุ่มธุรกิจชุมชนผู้ประกอบการทั้ง 7 กลุ่ม คือ

- กลุ่มตัวอย่างที่ 1 คุณพิระพงษ์ บุญจันทร์ตะ ผลิตรัณฑ์ตุ๊กตาไม้
- กลุ่มตัวอย่างที่ 2 คุณโสภา ตาใจ ผลิตรัณฑ์โคมไฟเส้นด้าย
- กลุ่มตัวอย่างที่ 3 คุณทัศนีย์ วุฒิเจริญ ผลิตรัณฑ์กระตาสา และดอกไม้กระตาสา
- กลุ่มตัวอย่างที่ 4 คุณศิริพร สมโพธิ์ ผลิตรัณฑ์ผ้าทอไทลื้อ
- กลุ่มตัวอย่างที่ 5 คุณพรณี ไทยวงศ์ ผลิตรัณฑ์ผ้าต่อลายบ้านช้างน้ำ
- กลุ่มตัวอย่างที่ 6 คุณจรี สุนันตา ผลิตรัณฑ์ผ้าม่านสันทราย
- กลุ่มตัวอย่างที่ 7 คุณไพโรจน์ ชิวประเสริฐ ผลิตรัณฑ์ข้าวแคบไทลื้อ

จากการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ประกอบการทั้ง 7 กลุ่มผลิตรัณฑ์ ผู้วิจัยเห็นว่าภายในอำเภอ ดอยสะเก็ด มีการทำหัตถกรรมในครัวเรือนและอุตสาหกรรมในครัวเรือนค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่แรกๆ มีการจัดตั้ง เป็นกลุ่มภายในหมู่บ้าน ต่อมาเมื่อมีความชำนาญมีสมาชิกภายในกลุ่มบางรายออกมาจัดตั้งเป็นร้านของตัวเองบ้าง เป็นผู้ประกอบการรายเดียวบ้าง

2) การปฏิบัติงานของกลุ่มธุรกิจชุมชน

การทำงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนภายในอำเภอดอยสะเก็ด สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ด้วยกันตามที่ได้กล่าวมาแล้ว แล้วคือ

- การรวมกลุ่มภายในชุมชน ส่วนใหญ่มีการทำงานแบบอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ซึ่งเป็นการทำ ลักษณะเครื่องญาติหรือเพื่อนบ้านใกล้เคียง การทำงานก็จะแบ่งตามความเหมาะสม กระจายงานให้ทุกคนภายในกลุ่ม จะช่วยกันทำตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกซื้อ การผลิต การบรรจุ และการตรวจสอบความเรียบร้อยตามความถนัดของแต่ละบุคคล

- การเป็นผู้ประกอบการรายเดียว ส่วนใหญ่เป็นการทำงานแบบภายในครอบครัว ลักษณะการ ทำงานจะเป็นคนภายในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ หรือลูกหรือญาติเท่านั้น ทำเป็นอุตสาหกรรมเชิงครัวเรือน การทำงาน จะมีการแบ่งงานตามความสามารถหรือผลิตเองทุกขั้นตอน

- แรงผลักดันสู่การคัดสรรสุดยอดสินค้าระดับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย พบว่า ปี พ.ศ. 2551 กลุ่มธุรกิจชุมชนทั้ง 7 กลุ่ม ได้ส่งผลิตรัณฑ์เข้าคัดสรรในระดับประเทศ โดยมีคณะกรรมการดำเนินการคัดสรรตามกลุ่ม ประเภทผลิตรัณฑ์เป็นผู้พิจารณาให้ค่าคะแนนผลิตรัณฑ์ โดยมีองค์ประกอบและเกณฑ์การคัดสรรในแต่ละประเภท ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 ผลสรุปที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วพบว่าทุกกลุ่มจะมีข้อบกพร่องที่คล้ายคลึงกัน มีผลิตรัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 3 ผลิตรัณฑ์ ส่วนอีก 4 ผลิตรัณฑ์จะต้องมีการพัฒนา ขจัดข้อบกพร่องเพื่อให้ทันการเสนอคัดสรรผลิตรัณฑ์ในปี พ.ศ. 2552 ต่อไป

2.2 การศึกษาความต้องการของชุมชนในด้านการพัฒนาสินค้าท้องถิ่น สู่มาตรฐานผลิตรัณฑ์ชุมชน และท้องถิ่น อันเป็นแนวทางที่จะจัดลำดับความสำคัญปัญหาของสินค้าท้องถิ่น

จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นสู่มาตรฐานผลิตรัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น การลงพื้นที่ การทำวิจัยด้านการออกแบบผลิตรัณฑ์และศักยภาพของธุรกิจชุมชนผลิตรัณฑ์ในเขตอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัด เชียงใหม่ ข้อมูลด้านต่างๆ ที่ได้จากกลุ่มผู้ประกอบการทั้ง 7 กลุ่มนั้น ส่วนใหญ่แล้วจำเป็นต้องมีการพัฒนาอีกหลายด้าน ได้แก่ การออกแบบผลิตรัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ คุณภาพของผลิตรัณฑ์ และการนำเสนอสินค้าหน้าร้าน

2.3 การศึกษาแนวทางที่จะพัฒนาการออกแบบผลิตรัณฑ์ชุมชน ให้ยกระดับสู่การพัฒนาสินค้า ท้องถิ่น ตามมาตรฐานผลิตรัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

การศึกษาแนวทางที่จะพัฒนาการออกแบบผลิตรัณฑ์ชุมชน ให้ยกระดับ เพื่อพัฒนากลุ่มธุรกิจชุมชน กับการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานผลิตรัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น จากการดำเนินงานโครงการวิจัยเพื่อพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ ให้ยกระดับสู่การพัฒนาสินค้าท้องถิ่นตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งที่ผ่านมายังไม่มีมีการพัฒนากลุ่มอาชีพเท่าที่ควร ยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างเต็มรูปแบบ จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลในทุกๆ ด้านเกี่ยวกับเรื่องความต้องการของชุมชน ในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น อันเป็นแนวทางที่จะจัดลำดับความสำคัญปัญหาของสินค้าท้องถิ่น ศึกษาสถานที่ผลิตที่มาของวัตถุดิบ รูปแบบ ขั้นตอนการทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการทำงานหัตถกรรมที่ทำการศึกษา แนวทาง ที่จะพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน

จากการศึกษาข้างต้นทำให้ได้องค์ความรู้ คือ กลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่ม ได้ดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นธรรมชาติของวิถีชีวิตชาวพุทธ หากแต่ยังขาดด้านการมีภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไขด้านความรู้ที่เป็นความรู้สากลที่จะนำมาพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของท้องตลาด ประกอบกับการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ตั้งแต่ คนในชุมชน บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการ นักศึกษา องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้มาช่วยระดมความคิดเห็น เรียนรู้ และทำงาน

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในตำบลลงเหนือ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ จะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

จากการวิจัยที่ผ่านมาทำให้ได้องค์ความรู้ ที่จะนำมาพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของท้องตลาด โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ได้ระดมความคิดเห็น ความร่วมมือของทุกฝ่ายจากการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน ทำให้เข้าใจถึงความต้องการปัญหา ค้นพบอุปสรรค เพื่อนำมาวิเคราะห์ และหาหนทางแก้ไขจนได้ข้อมูลต่างๆ สรุปได้ดังต่อไปนี้

3.1 นักวิจัยได้คลุกคลีอยู่กับชาวบ้านได้ตลอดช่วงการดำเนินการวิจัยจะสามารถทำตามกระบวนการมีส่วนร่วมได้อย่างยืดหยุ่น ปรับตัวง่ายได้อย่างแนบเนียนเป็นธรรมชาติ ทั้งในด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล และสรุปบทเรียน

3.2 กลวิธีการคลุกคลีใน บวกกับการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะเสียงจากกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลิกภาพพิเศษของนักวิจัยชุดโครงการ ที่เหมาะสมกับโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอย่างยิ่ง

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการสร้างความเข้าใจเบื้องต้น ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและภาคีต่างๆ มีการเรียนรู้จากที่ได้ปฏิบัติร่วมกัน ทำให้คณะผู้วิจัยได้องค์ความรู้ ได้ข้อมูล บริบทชุมชน บริบทของธุรกิจชุมชน ความต้องการในการผลิต สาเหตุและแนวทางพัฒนาชุมชน โดยมีกลุ่มผู้ผลิตร่วมจัดเก็บข้อมูลของตนเอง แล้วนำมาประมวลผล และวิเคราะห์ผลข้อมูล ปัญหา สาเหตุที่แท้จริงด้านธุรกิจชุมชน และปัญหาอื่นๆ ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน แต่สิ่งที่ควรคำนึงถึง คือ เมื่อคณะนักวิจัยในส่วนที่เป็นอาจารย์ และนักศึกษา ซึ่งมีบทบาทเสมือนเป็นแกนกลางในการขับเคลื่อนงานวิจัยได้สิ้นสุดขั้นตอนการปฏิบัติการแล้ว บุคคลหรือหน่วยงานใดจะเป็นผู้สานต่อการประสานงานเป็นแกนอยู่ตรงกลาง เพื่อติดตามประเมินผล สรุปบทเรียน ทบทวนทิศทาง และปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติให้เป็นวงจรแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในด้านต่างๆ มากแล้ว ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐควรหาทางแก้ไขทางด้านเศรษฐกิจในเรื่อง เครื่องอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงบริการของรัฐ และการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ แนวทางวิธีคิด และข้อมูลข่าวสาร หากมีกระบวนการเก็บข้อมูล ร่วมคิด ร่วมวางแผนมีผลต่อความต้องการปัญหาและอุปสรรคต่างๆ จะสามารถช่วยลดภาวะความเหลื่อมล้ำ การเรียนรู้ร่วมกัน สามารถสร้างสรรค์ กระบวนการพัฒนาชุมชนในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายได้ จึงควร

มีการกำหนด โครงการระดับชาติขึ้นมาเพื่อให้เกิดกระบวนการดังกล่าว ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหา ด้านธุรกิจชุมชน ความยากจนได้จริงในทุกพื้นที่ นั้นหมายถึงจะต้องสร้างด้วยการฝึกอบรมบุคลากรที่จะเข้าไปเป็นแกนกลาง ในการขับเคลื่อน กระบวนการดังกล่าวเป็นประจำ โดยไม่จำเป็นต้องสร้างทางวัดมามากนัก ชาวบ้านทุกชุมชนจะสามารถแก้ปัญหา ของเขาเองได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์จังหวัด ควรกำหนดให้ทุกตำบลดำเนินการกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบ มีส่วนร่วม โดยเน้นกระบวนการเน้นการปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน ต้องไม่บีบบังคับด้านเวลา ให้ทุกพื้นที่ดำเนินโครงการ ให้สำเร็จตามเงื่อนไขเวลาเดียวกัน หรือตามระบบการใช้งบประมาณ เนื่องจากการขับเคลื่อนแบบนี้ต้องอาศัยความ สัมครใจของทุกคนในพื้นที่เป็นตัวหลัก และการตระหนักที่จะต้องปรับวิธีคิด วิธีปฏิบัติของตนเอง ซึ่งจะได้จากการเรียนรู้ และการปฏิบัติจริงร่วมกัน ไม่ใช่ทำตามคำสั่งจากเบื้องบนที่ทำโครงการให้เสร็จ ตามเงื่อนไขเวลาของการใช้งบประมาณ ของรัฐ หลังจากนั้น จะสามารถนำเอาแผนของทุกชุมชนมาประกอบกัน พิจารณาเป็นแผนของอำเภอ จังหวัด และ สร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นยุทธศาสตร์ที่จะก้าวเดินไปของจังหวัด และร่วมปฏิบัติการทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เจ้าของชุมชน ตามยุทธศาสตร์จังหวัดที่ทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนด

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ผลจากการวิจัย จำเป็นจะต้องมีแกนนำที่ได้รับการยอมรับนับถือจากชุมชน เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการในชุมชน เป็นการแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้น คณะนักวิจัย อาจารย์ และนักศึกษา จำเป็นที่จะต้อง มีกลวิธีคัดสรร ผู้ที่เหมาะสมกับบทบาทนี้ และคอยให้โอกาสให้ท่านเหล่านั้นมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และ ปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนต่อไป ส่วนทางด้านคณะอาจารย์ ก็ไม่ควรลืมนักเรียน หนุ่มสาว นักศึกษา จากมหาวิทยาลัย และหนุ่มสาวภายในชุมชนด้วย ต้องพยายามสร้างโอกาสให้เขาได้คิด ได้ทำ ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติการ จะเป็นทั้งการสร้างผู้นำที่ดีแก่ชุมชนสังคมท้องถิ่นในอนาคต และป้องกันปัญหาวัยรุ่นได้ใน เวลาเดียวกัน

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาที่สลับ ซับซ้อนเชื่อมโยงกับหลายฝ่ายหลายหน่วยงาน และหลายปัจจัย จะก่อให้เกิดผลดีได้ ต้องอาศัยนักวิจัยที่ต้องคลุกคลี คิด ทำ และสรุปบทเรียนเป็นระยะร่วมกับชาวบ้านในชุมชน นั้นหมายถึงนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยในท้องถิ่น ที่ควรมาจากหลายสาขาวิชาาร่วมกัน เช่น สาขาศิลปกรรม สาขาสังคมและมานุษยวิทยา สาขารัฐศาสตร์ สาขาการพัฒนาชุมชน สาขาการบริหารจัดการ สาขาการตลาด และการประชาสัมพันธ์ สาขาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และ สาขาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย, กรม. 2544. **โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์**. กรุงเทพฯ.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2544. **แนวทางการดำเนินงาน หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.
- เกียรติศักดิ์ จันทร์แดง. 2549. **การบริหารการผลิตและการปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ: H.N. Group.
- คอตเลอร์, 필ลิป. 2546. **หลักการตลาด ฉบับมาตรฐาน**. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า จำกัด.
- คอตเลอร์, 필ลิป. 2547. **หลักการตลาด ฉบับมาตรฐาน แปลจาก Marketing Management** โดย ยงยุทธ พงศ์ศิริพันธ์ และคณะ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บริษัทเอช.เอ็น. กรุ๊ป จำกัด.
- ชัยยศ สันตวงษ์ และนิตยา เจริญประเสริฐ. 2546. **การบริหารระบบสารสนเทศเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: บริษัท ประชุมช่าง จำกัด.
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. 2545. **การจัดการการผลิต และการดำเนินงาน**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- ดวงฤทัย อารังโชติ. 2550. **เทคโนโลยีภาษาขณะบรรจุ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ประหยัด สายวิเชียร และคณะ. 2543. **โครงการรูปแบบการจัดการที่ดี ทำให้กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรภาคเหนือประสบ ความสำเร็จ**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พรสิริ สืบพงษ์สังข์. 2543. **รายงานการวิจัยการพัฒนากระบวนวิธีอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพื้นบ้านในระดับกลุ่มแม่บ้าน**. เชียงใหม่: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิบูล ทีปะปาล. **การบริหารการตลาด**. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- พีระพงษ์ เงินงาม. 2546. **ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของกลุ่มชุมชนในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. บทที่ 4 พฤติกรรมผู้บริโภค. แหล่งที่มา: <http://elearning.bu.ac.th/mua/course/mk212/ch4.htm> วันที่ 3 สิงหาคม 2551.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2538. **พฤติกรรมผู้บริโภค: ฉบับพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: วิสิทธิ์พัฒนา. 171
- วิภาวี ศรีคะ. 2546. **การจัดทำบัญชีธุรกิจชุมชนภายใต้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้า อิสระปัญหามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. 2550. **การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โฟรเพช.
- วินัส ฤชัย และคณะ. 2544. **การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจชุมชน ภายใต้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดเชียงใหม่**. รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีระพงษ์ แสงชูโต. 2544. **การวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีพื้นบ้านทางวิทยาศาสตร์ในภาคเหนือตอนบนของ ประเทศไทย**. เชียงใหม่: สุเทพการพิมพ์.
- สุขุมลย์ หมั่นเจริญ. 2543. **การจัดการธุรกิจสมุนไพรไทย: มิติหนึ่งของการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนิสา วิลัยรักษ์ และ สุปัญญา ไชยชาญ. 2538. **หลักการตลาด = Principles of Marketing**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด.
- อัญชลี โสมดี. 2550. **การวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์ และศักยภาพของธุรกิจชุมชนตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อภิวัฒน์ อะภิวงษา. 2546. **การรวมกลุ่มผู้ทำน้ำพริกปรุงอาหารพื้นเมืองบ้านสันมะนะตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอกพิงค์ วงษ์แก้วจันทร์. 2546. **แนวทางการจัดการอาชีพหัตถกรรมจากกะลามะพร้าว จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อเนก ชิตเกสร. 2547. **การศึกษาการจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์กระดาษสา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยพายัพ.

บทปริทรรศน์

การจัดการความรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์และศักยภาพธุรกิจชุมชน ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

.....
โดย อาจารย์ ดร.สินธุ์ สโรบล
วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เมื่อกล่าวถึง “การจัดการความรู้” มักจะถูกอธิบายบนฐานของ “กระบวนการ” ในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรคนทำงาน โดยผ่านกระบวนการสร้าง รวบรวม แลกเปลี่ยน และใช้ความรู้ ซึ่งรวมเรียกว่า “การจัดการ” โดยที่การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารองค์กร และคนในองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างน้อยสี่ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการให้บรรลุเป้าหมายของงานและการพัฒนางาน การพัฒนาคนและการทำงานอย่างผู้รู้จริง รวมทั้งการพัฒนาองค์กรไปเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดจน การบริการ แก่ผู้รับบริการ และชุมชน

ทั้งนี้โดยเงื่อนไขหลักของ “กระบวนการจัดการความรู้ทางธุรกิจ” มักมีความเกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ของการจัดการความรู้ที่จะต้องสอดคล้องกับทิศทางทางการดำเนินธุรกิจ โดยสามารถเชื่อมโยงกับกลยุทธ์ขององค์กร ด้วยเหตุนี้กระบวนการจัดการความรู้ทางธุรกิจมักถูกอธิบายในเจ็ดขั้นตอนหลักกล่าวคือ ประการแรกเป็นการ ค้นหาความรู้ ทั้งนี้เมื่อได้วิสัยทัศน์หรือเป้าหมายที่ต้องการสำหรับการจัดการความรู้แล้ว จะต้องค้นหาความรู้ที่ จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่าองค์กรมีความรู้อะไรบ้างรูปแบบใด อยู่ที่ใคร และความรู้อะไรที่องค์กรจำเป็นต้องมี เพื่อให้องค์กรวางแผนจัดการความรู้และสามารถจัดสรรทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประการต่อมา เป็นการสร้างและการแสวงหาความรู้ซึ่งเป็นขั้นตอนในการดึงความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่มี อยู่อย่างกระจัดกระจายมารวมไว้เพื่อจัดทำเนื้อหาให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้และองค์กรอาจ สร้างความรู้จากความรู้เดิมที่มีหรือนำความรู้จากภายนอกองค์กรมาใช้ก็ได้และปัจจัยสำคัญที่ทำให้ขั้นตอนนี้ ประสบความสำเร็จคือบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กรที่เอื้อให้บุคลากรกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ประการที่สาม เป็นการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ โดยขั้นตอนนี้ต้องแบ่งความรู้ประเภทต่างๆ เพื่อให้ รวบรวม การค้นหา การนำไปใช้ทำได้ง่ายและรวดเร็ว สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้โดยง่าย ประการที่สี่ เป็นการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนการปรับปรุงและประมวลผลความรู้ให้อยู่ในรูปแบบและ ภาษาที่เข้าใจและใช้ได้ง่าย การจัดความรู้ที่ไม่เกิดประโยชน์ ไม่เป็นตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ประการที่ห้า เป็นการเข้าถึงความรู้ด้านต่างๆ ซึ่งต้องมีวิธีการในการจัดเก็บและกระจายความรู้เพื่อให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ได้ ประการที่หก เป็นการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยเป็นขั้นตอนในการนำความรู้ที่ได้จัดเก็บมาเผยแพร่ แบ่งปันและแลกเปลี่ยนกัน ซึ่งมี 2 ลักษณะคือ การแบ่งปันความรู้ประเภทความรู้ที่ชัดเจนที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว เป็นเอกสารฐานความรู้ และการแบ่งปันความรู้ที่อยู่ในคนเช่นใช้เวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประการ

สุดท้าย เป็นการเรียนรู้ ซึ่งวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการจัดการความรู้ คือ การเรียนรู้ของบุคลากรและนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและปรับปรุงองค์กรทางธุรกิจนั่นเอง

งานวิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์และศักยภาพธุรกิจชุมชนตำบลบ้านหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่” โดย อาจารย์ทัศนพร ประภัสสร เป็นความพยายามที่จะใช้หลักการจัดการความรู้เข้าไปศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจชุมชนด้านการจัดการการตลาดและการผลิต รวมทั้งหารูปแบบผลิตภัณฑ์ในด้านแนวความคิด กลวิธีในการออกแบบ ขั้นตอนในการผลิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน ทักษะคติ สภาพแวดล้อม และต้นทุนทางธรรมชาติ ตลอดจนจัดการความรู้ด้านการออกแบบและการพัฒนาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยเน้นการยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการพัฒนาชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืน

งานวิจัยชิ้นนี้ มีข้อสรุปที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้มีความสวยงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย และทันยุคทันสมัยอยู่เสมอในประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้กระบวนการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน ให้มีความสวยงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย และทันยุคทันสมัยได้จริง โดยกลุ่มผู้ผลิตมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากต้นแบบ และผู้ผลิตรายอื่นๆ ทำให้เกิดโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น ประกอบกับตัวผู้ผลิตเองมีทักษะทางด้านการออกแบบ และการพัฒนาอยู่แล้ว จึงทำให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ในกระบวนการจัดการความรู้ทำให้ผู้ผลิตบางรายได้รับรางวัลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ด้วย

นอกจากนี้ งานวิจัยยังได้สะท้อนให้เห็นว่า “กระบวนการจัดการความรู้” ทำให้ทราบถึงปัญหา ความต้องการอันเป็นที่มาของการผลิตสินค้า งานหัตถกรรมของชุมชน ทุนทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นฐานทรัพยากร ทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันผลผลิตทางปัญญาที่สั่งสมมาตั้งแต่บรรพบุรุษนั้นมีความพร้อมอยู่แล้ว ที่จะทำให้ผู้คนในชุมชนสร้างสรรค์งานและพัฒนาความสามารถงานหัตถกรรมต่างๆ ให้มีงานฝีมือที่มีชื่อเสียงได้ นอกจากนี้การจัดการความรู้อย่างยังทำให้ทราบว่าสังคมในชนบท มีวัฒนธรรมแบบเครือญาติ มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผลิตผลงานด้วยกัน โดยการสืบทอดงานหัตถกรรมให้กับลูกหลานและเครือญาติ คนบ้านใกล้เรือนเคียง ต่างพึ่งพิงอิงกัน ทุนทางโคศทรัพย์เป็นทุนที่สั่งสมมาด้วยวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

RAJABHAT CHIANGMAI RESEARCH JOURNAL

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

โทรศัพท์/โทรสาร 0-5388-5950

<http://www.research.cmru.ac.th>